

Falke III

ID: 46 · Sikker position

www.vragguiden.dk/vrag/46

Position & Dybde

WGS84 · Beregnet WGS84-visning

54:36,771N 10:42,094E

ED50

54:36,81N 10:42,17E

Dybde (top)

15 m

Dybde (bund)

24 m

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

12,1 km

Beskrivelse

Kilde:\$.Fyns UV-Guide opdatering 1996, turforslag nr 70 Vraget er intakt, men der er mange net over det. Tysk lystkutter på 30 brt ca 15 meter lang og 3,5 meter bred. Sunket 16.10.1989 i hårdt vejr. 2 mand døde ved forliset, og kun den ene er blevet fundet. (c)Rettet den 02/04-1997. ANDERS CLAUSEN ## Kilde: Bubblewatcher Fiskekutteren Falke III fra Kappeln ved Slien var et ca. 14 meter langt og ca. 4,4 m bredt fartøj, der blev bygget i 1958 på et værft i Danmark. Kutteren bar kendingssignalet DB 4275 og blev drevet af en ca. 162 kW ydende dieselmaskine. Dens gennemsnitlige hastighed la på ca. 7,5 knob. ![Skitse af fiskekutteren Falke III](/images/wreck/2812.jpg "Skitse af fiskekutteren Falke III Kap 4's nuværende placering. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Fartøjet var på tilbagevejen fra en fangstrejse, der begyndte lørdag den 01.10.1988 i Kappeln, kutterens hjemhavn, og forte over Bornholm og tilbage til Kappeln. Fra havnen Rønne/Bornholm/DK gik kutteren FALKE III sammen med andre kuttere på torskefangst med trawl. ![FK Silbermöwe](/images/wreck/2813.jpg "FK Silbermöwe. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Onsdag den 05.10.1988 sejlede kutterne SILBERMOEWE og FALKE III sammen på fangst i soområdet mellem Bornholm og Ruegen. Torsdag den 06.10.1988 blev der fisket videre på Adlergrund. Gennem en VHF-samtale erfarede kaptajn Richard T., at der på Millionengrund (det er i fiskerkredse soområdet mellem Fehmarn og det sydlige Langeland) blev gjort gode fangster. Besætningen besluttede at afbryde fangsten på Adlergrund og løbe mod vest til Millionengrund. På grund af den stærke vind overvejede man at løbe mod vest i beskyttelse af DDR's kyst. På davarende tidspunkt var der mulighed for via kystfunkstationen "Ruegen Radio" ved en VHF-forepørgsel hos DDR-grænsevagterne at spørge, om man f.eks. til beskyttelse mod en storm måtte sejle gennem DDR's territorialfarvand. For det meste blev denne anmodning afvist, men denne dag havde man held. Omkring kl. 11:00, torsdag den 06.10.1988, fik man over kystfunkstationen Ruegen Radio tilladelse fra de davarende grænsemyndigheder til at gennemsejle det davarende DDR's territorialfarvand. Man forlod Adlergrund med kurs mod Millionengrund. Den stærke vind blev stadig mere til

storm, saledes at den lille kutter med al sin kraft måtte kæmpe mod stormen og bølgerne. ![Falke III i storm](/images/wreck/2814.jpg "FK Strande. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Omkring eftermiddagstid den 6. oktober førte man endnu en VHF-samtale med kutteren STRANDE fra Labø. Kuno W., kaptajn på Strande, erfarede derved, at kutteren Falke stod ca. 5 sm østligt for Arkona. Denne ubetydelige besked var kutterens sidste livstegn, for derefter var forbindelsen revet over. Søndag den 09.10.1988 fandt man på øn Lolland, mellem byerne Gottesgabe og Riddertofte, på stranden en reddingsflåde fra kutteren FALKE III. Den var ubeskadiget, og nødudstryningen var fuldstændig til stede. Fiskerigenossenskabets Måsholm og kaptajn T.'s hustru blev underrettet. Disse underrettede på deres side omgående søredningscentralen hos DGzRS i Bremen. I de tidlige morgentimer mandag den 10. oktober 1988 blev der straks iværksat en storstilet, målrettet søgning efter kutteren. Desværre forløb søgningen resultatløst. Først den 16. oktober blev yderligere vragsdele, der stammede fra FK FALKE III, opdaget. ![Dokumentation](/images/wreck/2815.jpg "Avisartikel. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Det tyske vragsøgningsskib "WEGA" fra Vand- og Skibsfartskontoret Luebeck opdagede endelig vraget på positionen 54 grader 36'N og 010 grader 42'E, efter at danske fiskere omkring denne position havde bemærket en olieplet og diesellugt. Kutteren lå i 25 m dybde med stævnen i 330 grader. Vraget blev gennemløbet af dykkere den 23. oktober, den 30. november og den 07. december, men først ved det sidste dyk blev Richard T. fundet i styrehuset. Han blev bjærget og bragt til Kappeln. Af dæksmanden Norbert L. mangler der den dag i dag ethvert spor. Ved søamtsforhandlingen blev det fastslået, at kutteren sank som følge af et skæbnesvangert sammenstød af stærke naturkræfter, såsom en meget grov sø i forbindelse med en svær stormbyge. Den blev sandsynligvis fra bagbord af en stærk brænder presset til siden mod styrbord og er derved sunket. ## Vraget i dag: I dag ligger vraget på styrbord side i 25 m vanddybde med boven pegende i rv. 100 grader på Østersøns bund og er vidunderligt bevokset med store soanemoner og alskens andet Østersøliv. Masten er bøjet og hæleer mod styrbord side hen over vrages bov. ![Vrags tilstand i dag](/images/wreck/2816.jpg "Dobbelt krydspullert på bakken. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Afdækningen over bakken var af glasfiberforstærket plast (GFK) og viser revner, der sandsynligvis stammer fra vrages nedslag på havbunden. På denne afdækning er også i dag endnu en tung dobbeltkrydspullert at se. Netwinchen står stadig på styrbord side på sin tilvante plads. Det tunge rullenet er delvis afviklet og dels klemt fast mellem vrag og havbund. Begge skærbreter mangler. Sandsynligvis er de, ligesom propellen, blevet bjærget og opfylder nu deres formål på en anden kutter. Det tidligere fiskerum er halvt fyldt med sand. Længere agter kommer dækshuset. Indgangen på styrbord side til dækshusets indre er på grund af snæverheden forholdsvis vanskelig at nå. Selve døren er ikke længere til stede. Den blev få dage senere, efter at kutteren var savnet, fundet på en strand på øn Lolland/DK. Vinduet på bagbord side er trykket ind. Sandsynligvis skyldes det bjærgningsarbejdet. Bagest på dækshuset, bag galgen til trawlet, er der en dør på styrbord side, der fører til maskinrummet. Denne dør lader sig ganske vist åbne, men alligevel forbliver vejen til maskinrummet spærret. Nedgangen til maskinrummet er blokeret af en tværliggende olietønende og alskens andre loose genstande. Direkte ved siden af denne dør befinder sig endnu en anden dør, der også lader sig åbne, dog kommer der kun et lille skab til syne. ![Maskinrum-detalle](/images/wreck/2817.jpg "Walter-køler, også kaldet gitterkøler. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") Dykker man nu fra overdækket over skanseklædningen til ruderkappen, ser man det stadig på hårdt bagbord liggende ror. Skroget viser ingen åbenlyse synlige skader, der ville forklare et pludseligt forlis. I midten af skroget opdager man en slags rorbuendt. Dette rorbuendt er en "Walther-køler", en såkaldt kølkøler, og tjente til at køle fremdriftsmotorens ferskvandskølevand ved hjælp af søvand. Vraget er i store dele overtrukket af et henholdsvis flere net, der stammer fra selve kutteren henholdsvis fra net, som fiskere har mistet. ![Netbegroet vrag](/images/wreck/2818.jpg "Avisartikel. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") ## Kendelse fra Søamtet Kiel vedrørende fiskekutteren Falke III's forlis fra Kappeln ved Slien ## Vand- og Skibsfartsdirektoratet ## Nord ## Søamtet Kiel ![Dokumentation](/images/wreck/2819.jpg "Dokumentfoto. Kilde: Bubblewatcher – https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/") SeeA1-D1/73/88 i undersøgelsen af forliset i Kieler Bugt den 7. oktober 1988 af fiskekutteren KAP 4 - FALKE III har Søamtet Kiel ved den mundtlige forhandling den 23. august 1989 i Kiel, hvori deltog Regeringsdirektor S. som formand, Søhovedkaptajn K. som fast bisidder, Kaptajn M. Kaptajn N. Kaptajn P. som ægresmedlemmer Forvaltningsansat F. som protokolfører bekendtgjort følgende kendelse: Den 7. oktober 1988 i de tidlige morgentimer sank i Kieler Bugt, ca. 7 sm syd for Langeland, på positionen 54 grader 3x,xxx N og 010 grader 4x,xxx E fiskekutteren KAP 4 - FALKE III.

Ved ulykken mistede kaptajnen og hans medhjælper livet. Ulykken kan med stor sandsynlighed tilskrives samvirket af meget grov sø med en svær stormbyge. ## Begrundelse ## Sagsfhoold Skibsnavn FALKE III Skibets flag Tyskland ## Skibstype Fiskekutter Kaldesignal DB 4275 Hjemhavn Kappeln ved Slien Ejer Richard T. Rumindhold 19,93 brt Længde over alt 13,96 m Bredde over alt 4,36 m Dybgang på ulykkestidspunktet 1,90 m Byggeår: 1958 Maskinydelse 162 kW ~ 220 HK Den tyske fiskekutter KAP 4 - FALKE III - blev bygget i 1958 i Danmark af træ og i 1979 erhvervet af fiskeren Richard T. og indsat i trawlfiskeriet. Bakken var overdækket. Det af aluminium byggede styrehus var anbragt agter og havde på styrbord side en eneste dør, der var udstyret med et skydevindue. Også nogle yderligere vinduer i styrehuset var skydevinduer. I styrehuset befandt sig roret, magnetkompasset, fartheblen til maskinen, VHF-radiotelefonen, Decca-navigatoren og Furuno-radarapparatet. Maskinen havde en ydelse på 162 kW, svarende til ca. 220 HK, og virkede på en højredrejende skrue. Kutteren havde to stålmastere, hvorpå der tidvis blev sat støttesejl. På styrbord side befandt sig, lige bag bakken, den forreste og i højde med styrehuset den agterste galge. Netwinchen og nettrommelen var anbragt foran styrehuset på dækket. Den træreling var 0,60 m høj. Mindste fribord var 0,56 m. Den 1. oktober 1988, omkring kl. 02:00, løb kutteren ud til en fangstrejse i soområdet omkring Bornholm. Til denne rejse var skibet udstyret med proviant til 5-6 dage, med 1.965 liter brændstof og 3 t is. I en rapport fra 18. oktober 1988 fra vandpolitiet i Kappeln hedder det (tekst uvæsentligt forkortet og ændret): Om bord befandt sig skibsføreren og ejeren Richard T. (56) og som medhjælper Norbert L. (22). Lærlingen Sven W. blev af helbredsæssige grunde i land. Richard T. har været beskæftiget i fiskeriet siden den tidligste ungdom. Richard T. gælder som en meget dygtig og succesfuld fisker, der ikke sjældent går til grænserne af det mulige. Han stiller høje krav til sig selv, til sin besætning og til sit skib. I fiskerkredse gælder Richard T. som kollegial og værdsættes højt af andre fiskere - ikke kun fra det lokale område. Norbert L. har været ansat hos Richard T. siden 1982. Han har lært fiskeriet hos T. og afsluttet uddannelsen med succes. I 1987 erhvervede Norbert L. sit BKue-patent; i 1988 bestod han sin fiskerimesterprøve. Norbert L. var i færd med at grunde sin egen virksomhed. Forhandlingerne om køb af en FK i Måsholm stod umiddelbart før deres afslutning. Den forestående fangstrejse med FALKE III foretog Norbert L. kun endnu som stedfortræder for den arbejdsudygtig sygemeldte lærling Sven W. Norbert L. er kendt som en dygtig fisker og står i indsatsglæde næppe tilbage for skibsfører T. Richard T. og Norbert L. er kendt som et i enhver henseende fremragende team. FK FALKE III befandt sig - efter de lokale undersøgelser - bygnings- og udrustningsmæssigt i god stand. Den sidste bundbesigtigelse blev foretaget den 22.07.1988; aksel, propel og køcherrør blev overhalet eller fornyet, skroget blev efterkalfatret, en ny fiskeluge til fiskerummet blev bygget ind i overensstemmelse med See-Bg's forskrifter (værftet Modersitzki, Måsholm). Der har ikke været anmærkninger ved den sidste besigtigelse, ifølge besigtigeren fra See-Bg Husum, hr. W. Vidnet Walter Sch., skibsfører og ejer af fiskekutteren SILBERMOEWE fra Labø, befandt sig med sin kutter mandag den 03. oktober 1988 i havnen i Rønne, Bornholm, og traf der fiskekutteren FALKE III med herrerne T. og L. Disse udførte tirsdag den 4. oktober 1988 reparationer på deres kutter og reparerede netwinchen. Onsdag den 5. oktober 1988 løb hr. Sch. med kutteren SILBERMOEWE og herrerne T. og L. med kutteren FALKE III i fællesskab ud på fangst i soområdet mellem Bornholm og Rügen. Torsdag den 6. oktober 1988 blev der fisket videre i fangstområdet omkring og på Adlergrund. Nu og da blev der mellem kutterne over VHF kanal 10 ført en kort samtale. Herved meddelte hr. T. hr. S., at han havde ført en radiosamtale med Måsholmer fiskerigeenossenskab, fru Sch., og derved erfaret, at der dagen før var opnået gode fangster på Millionengrund. Han ville derfor med kutteren FALKE III sejle derhen. Omkring kl. 11:00 modtog hr. T. fra Radio Rügen tilladelsen til at gennemsejle Den Tyske Demokratiske Republiks territorialfarvand og forlod Adlergrund med kurs mod Millionengrund. Fiskekutteren FALKE III havde indtil da fanget en mængde på ca. 60-70 kasser torsk, d.v.s. ca. 1.750 kg. Disse med fangst fyldte kasser plejede hr. T. at stuve i kutterens lastrum under dæk. Den 6. oktober 1988 kl. 15:00 førte vidnet Kuno W., skibsfører og ejer af fiskekutteren STRANDE fra Labø, med hr. L. fra fiskekutteren FALKE III en samtale over VHF og erfarede herved, at fiskekutteren befandt sig 5 sm østligt for Arkona og løb mod hjemmet. Efter denne besked var der ingen forbindelse mere til fiskekutterens besætning. Søndag den 9. oktober 1988 blev der på øn Lolland, ud for byerne Gottesgabe og Riddertofte, fundet en reddingsflåde fra fiskekutteren FALKE III, som den 16. oktober 1988 blev afhentet af lystfiskerkutteren BAERBEL og bragt til Måsholm. Reddingsflåden var tææt, nødudstryningen var fuldstændig til stede. Den 10. oktober 1988 underrettede fiskerigenossenskabets Måsholm, i tilslutning til en forespørgsel fra hustruen T., soredningsscentralen Bremen om, at fiskekutteren FALKE III var forsinket. Kl. 12:25 blev der over Kiel Radio, Luebeck Radio, Flensborg Radio og Lyngby Radio udsendt en hasteemeddelelse, hvori der på

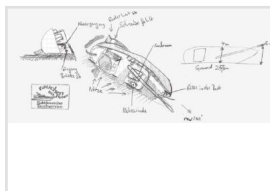
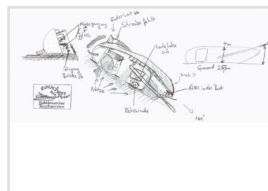
tysk og engelsk blev anmodet om at holde skarpt udkig efter fiskekutteren og evt. underrette søredningscentralen Bremen. En målrettet søgning mellem Luebeck-Gedser-ruten og Måsholm, i de øvrige dele af Kieler Bugt, i Mecklenboorger Bugt, i den sydlige Østersø mellem Rügen og den svenske og danske kyst samt i soområdet omkring Bornholm førte ikke til resultat. Den 16. oktober 1988 blev der nogle 100 m nord for reddingsflådens findested fundet en trævanddør, fem træskotbrædder fra fiskekasserne, en krydsfinerplade med påskriften "Anløb forbudt", et reddingsflådedrivankker og tre fiskekasser. Fiskeren T.'s søn og lærlingen W. kunne identificere disse genstande som tilhørende fiskekutteren. Påskriften "Anløb forbudt" havde lærlingen Sven W. selv malet. Den 23. oktober 1988 lokaliserede vrag søgningsskibet WEGA fiskekutteren FALKE III's vrag på positionen 54 grader 36'xxx" N og 010 grader 42'xxx" E, det er ca. 7 nm syd for Langeland, på en vanddybde af 24,4 m. Vraget lå med stævnen i retning 330 grader, hæk 150 grader med en styrbord slagside på 45 grader. Over vraget befandt sig en mindste vanddybde på 15,6 m. Efter dykkerindsatser den 23. oktober 1988, den 30. november 1988 og den 7. december 1988 blev hr. Richard T. omsider fundet død i styrehuset og kunne bringes om bord på WEGA og derefter med skibet til Måsholm. Hr. L. blev ikke fundet og er heller ikke senere blevet fundet. Også et den 2. januar 1989 af den forulykkedes broder og dennes søn med hjælp af to dykkere fra fiskekutteren MARIECHEN foretaget forsøg på at finde hr. Norbert L. i vraget af FK FALKE førte ikke til resultat. Det lykkedes dog at aflæse uret i styrehuset med standen 03:40. Ved dykkerindsatserne var det konstateret, at et af nettene befandt sig fuldstændigt på nettrommelen, mens yderligere net, formentlig reservenet, lå på og over styrehuset og på dækket. Det forreste skærbret var ikke længere til stede. Kun wiren med øjet, hvori skærbretter ellers var sjækket, befandt sig ved den forreste galge. Et lodret nedsænkkeligt skydevindue, 45 x 35 cm, på bagbord side af styrehuset var tråkket ned. Ifølge den sagkyndiges ekspertise var fiskekutteren FALKE III's tilstand før ulykken, dens udrustning og skibsbesætningen at betegne som optimal, ja ligefrem som skolemæssig. Disse konstateringer beror på Søamtets undersøgelser, der blev gjort til genstand for den mundtlige forhandling, på vidnerne S. og W.'s forklaringer, på den sagkyndige D.'s ekspertise fra Landesfischereiverband Schleswig-Holstein samt på erkendelserne fra en videofilmoptagelse, der blev foretaget under vandet under dykkerindsatserne. ## Afgørelsesmotive Ifølge undersøgelsesresultaterne har Søamtet ingen tvivl om, at både kaptajn T. og medhjælper L. mistede livet ved sooulykken. Selv hvis det var lykkedes medhjælper L. at forlade skibet før forliset eller kort efter forliset, ville det i betragtning af vandtemperaturen på 13 grader og afstanden på 6,6 sm = 12 km fra det nærmest beliggende landsted, nemlig Langelands kyst, med sikkerhed ikke være lykkedes ham at nå denne. Til en strækning på 30 sm, altså fra Adlergrund til Arkona, behøvede fiskekutteren FALKE III fire timer; det svarer til en gennemsnitshastighed på 7,5 knob. Fra Arkona til ulykkespositionen var 90 sm at tilbagelægge. Det er nærliggende, at skibsuret senest få minutter efter skibets forlis er gået i stå, fordi uroværket erfaringsmæssigt ved vandindtrængning snart bliver funktionsudygtigt. Går man tilsvarende ud fra et ulykkestidspunkt kl. 03:40, ville dette betyde, at kutteren har tilbagelagt strækningen fra Arkona til ulykkespositionen med en hastighed på 7 knob. Dette resultat forekommer virkelighedsnært i betragtning af den fra Adlergrund til Arkona sejlede hastighed på 7,5 knob. I betragtning af den af vidnerne bevidnede og af den sagkyndige bekræftede upåaklagelige kvalitet af FK FALKE III, og i betragtning af det ligeledes af vidnerne og den sagkyndige samstemmende bevidnede høje faglige niveau hos kaptajnen og hans medhjælper, kan sooulykken kun forklares med det skæbnesvangre sammentraf af stærke naturkræfter, sasom en meget grov sø med en svær stormbyge. Det kan herved ikke udelukkes, at der var en strøm på op til 2 sm fra Fehmarn Bælt ind i Kieler Bugt, der i forbindelse med stormen fra vestlig retning frembragte en grov, høj sø. Herved må en stærk brænder have presset kutteren til styrbord og under vandet. Sandsynligvis blev dette forløb forstærket af det forreste skærbret, hvorfra der i denne stilling må være udgået en dybderorvirkning. ## Omkostningsafgørelse Denne kendelse er forvaltningsgebyrfri, fordi der ikke foreligger sagsforhold, der er gebyrpligtigt efter paragraf 22 i SeeUG. ![Dokumentation](/images/wreck/2820.jpg) "Dokumentfoto. Kilde: Bubblewatcher – <https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/>) ## KLAGEVEJLEDNING Mod denne kendelse er der ikke givet klagemulighed, fordi ingen blev belastet. ![Falke III](/images/wreck/2821.jpg) "Falke III. Kilde: Bubblewatcher – <https://www.bubblewatcher.de/fk-falke-iii/>) --- ### Kildeopdatering fra Niord **Efterretning:** Niord Efs 287/2015 **Dato:** 01-01-2015 **Reference:** GST 2014 **Område:** Danmark. Østersøen. Gulstav Flak S. Vrag > **Kildens position (WGS84):** `54:36,801N 10:42,109E` ### Oplysninger fra efterretningen Danmark. Østersøen. Gulstav Flak S. Vrag. Justeret position. Efs-henvisning. 42/1283 1989. Position. 54I 36,801J N 10I 42,109J E, vrag 15,6 m. Detaljer. Dybden over vraget på ovennævnte justerede position er 19,7 m. Søkort. 195, 196, 103 (INT

1303). Publikation. [VragID 1229]. [J.nr. 2015006238]. (GST 2014) **Positioner (WGS84):** 1) 54° 36.801'N - 010° 42.109'E ### Kildeopdatering fra UKHO / EMODnet **Registrering:** UKHO 30536 **Hentet:** 22-09-2026
Kilde: UK Hydrographic Office via EMODnet Human Activities. **Dansk AI-referat** Falke III er registreret som en tysk trawler. Den 5. januar 1989 blev et vrage indberettet med dybdeangivelsen 15,6 m ved den historiske position 54°36'36"N, 10°17'42"E. Indberetningen blev gentaget den 1. februar 1989. Kilden angiver desuden dybde 19,7 og vanddybde 21 uden oplyst enhed eller nærmere forklaring på forskellen. Den dokumenterer ikke forlisets omstændigheder eller en fysisk verificeret nutidig vrageposition. [UKHO 30536: FALKE III] (/vrag/46/kilder/e421c4e5-7316-40c4-b9bf-17c20ffec1a6?revision=cef91953-2135-4650-8ef1-eb948a63e110) — originaloplysninger, kildehenvisning og licens. Contains public sector information licensed under the Open Government Licence v3.0. [maritime-e421c4e5731640c4b9bf17c20ffec1a6-cef91953213546508ef1eb948a63e110-reference]: # [maritime-e421c4e5731640c4b9bf17c20ffec1a6-cef91953213546508ef1eb948a63e110-summary]: #

Sidst rettet af: twm

Dato: 23-09-2026

Billeder (13)

[+9 flere](#)

Kommentarer (2)

Heikendorfer

10-08-2026

Anfang Aug26 betaucht, gute Sicht, Wrack toll bewachsen und gut erhalten.

Bubblewatcher

05-10-2009

die gesamte Geschichte des Falken III auf deutsch http://www.bubblewatcher.de/bericht_FK%20Falke%20III_130_Wracks.html